

34 (094.5)
(494-1)

у нови инвентар бр.
1942 год.
оград.

2877
6

Поштарина плаћена.

ГОД. LV

НОВИ САД 15. VI. 1935

Број 6

ЗБИРКА

закона, министарских наредаба
уредаба и расписа

и

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

XV

1935

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

Др. НИКА Ј. ИГЊАТОВИЋ

ПРЕТСЕДНИК АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

Садржина Збирке закона: 13. Распис о забрани склапања правних послова у иностраној валути. — 14. О дисц. новчаним казнама. — 15. О купонима депонованих вредносних хартија. — 16. Утврђење просечне наднице обичног радника. — 17. Увиђај у случају удеса на прузи. — 18. Уредба о измени Закона о сузбијању полних болести. — 19. Правилник о бесплатној и повлашћеној возни на жељезницама и бродовима у државној експлоатацији.

Садржина Збирке судских одлука: 57. Народни посланик је државни службеник. — 58. Заступање Држ. Хипот. Банке. — 59. Израчунавање награде управитеља принудног поравнања. — 60. Нужни део — 61. Бианко меница и протест. Јемство менично. — 62. Призивни предлог. — 63. Надлежност спора због ништавости. — 64. Заступање Држ. Жељезница. — 65. Бракоразв. парница по § 77. — 66. Призивни разлог. — 67. Парнички трошак. — 68. Ништавна пресуда. О пословима на отплату. — 69. Озледа тела.

ШТАМПАРИЈА ДУШАНА ЧАМПРАГА И ДРУГА НОВИ САД

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

Број Су 22761//35.

Бр. 37459

18 априла 1935 године

Београд

Министарство правде издало је судовима на територији Апелационог суда у Новом Саду распис број 87187 од 20 септембра 1934 године.

Тим расписом, препоручено је судовима да се огласи којима се објављују јавне продаје имају штампати само у оним листовима, који излазе сваког дана и на државном језику. Сем тога, да судови сами захтевају од странака потребне суме за штампање огласа и да судови сами врше целу манипулацију око публиковања огласа.

Како је овај распис противан позитивним законским прописима (§ 19 зак. чл. 41 из 1908 год. којим се допуњује § 102 зак. чл. 61 из 1881 год. и § 152 зак. о извршном поступку) и како се због њега стварају у суду непотребна и честа књижења и прекњижавања у депозитним дневницама, то у интересу правилне примене закома и упрошћавања поступка око објављивања огласа о јавни продајама

РЕШАВАМ:

да се распис Министарства правде Број 87187 од 20 септембра 1934 године стави ван снаге и да се огласи у будуће имају штампати само у Службеним новинама (бановинским и државним)

Министар правде

Др. Драг. С. Којић, с. р.

Ums. d. en/335

1457

Ако ли овај суд одбаци молбу за повраћај у пређашње стање, оптуженик има против тог решења право жалбе у року од три дана по објављивању. Та ће се жалба поднети Касационом односно Апелационом суду заједно са редовним правним леком, ако је овај изјављен,

38) После § 327 а) додаје се нов § 327 б), који гласи :

Ако Касациони односно Апелациони суд, у случају, где је против оптуженика изречена пресуда у његовом отсуству, поводом жалбе (§ 327 а) нађе, да је молба оптуженикова за повраћај у пређашње стање оправдана, поништиће побијано решење у седници, саслушавши врховног односно вишег државног тужиоца, и наредиће нови претрес пред првостепеним окружним судом, који није везан за начело § 327.

Одбаци ли Касациони односно Апелациони суд жалбу оптуженика као неосновану, поступиће са ревизијом односно призивом, ако су ови спојени са жалбом, према прописима у глави XX део IV одн. III.

39) У другом одељку § 339 после речи „или је оптужба против њега одбивена (§ 276) додати“ „или је казну одређену првостепеном пресудом већ дотле у истражном затвору издржао“.

40) Последњи одељак § 342 мења се и гласи:

Нађе ли Касациони суд, одбацујући жалбу као неосновану, да је она поднесена очигледно из обести или само ради одуговлачења, изрећи ће против жалиоца или по околностима против његових заступника новчану казну до две хиљаде динара.

41) У првом од. § 373 додаје се на крају реченица, која гласи :

Прописи о паушалном износу (§§ 314 од. 1 бр. 1 и 314 а) сходно ће се примењивати и овде, али са ограничењем, да ће се ови износи одредити у суми од 250 до 5000 динара.

Други одељак § 373 мења се и гласи:

Осим случајева из § 237 а) судија може без присутности оптуженика главни претрес одржати па изрећи и објавити пресуду, ако оптуженик, коме је долазак на претрес ванредно отежан, затражи, да се претрес одржи у његовом отсуству, а судија га ослободи од дужности да лично дође. Но у овом случају оптуженик има само право призива, а не и право да преда молбу за повраћај у пређашње стање.

42) У § 388 додаје се на крају првога одељка реченица, која гласи:

Прописи о паушалном износу (§§ 314 од. 1 бр. 1 и 314 а) сходно ће се примењивати и овде, али с ограничењем, да ће се ови износи одредити у суми од 100 до 2500 динара.

43) § 409 мења се и гласи:

Апелациони односно окружни суд у случају, где је против окривљеника изречена пресуда у његовом отсуству, поводом жалбе (§ 391 од. 4) на одлуку о молби оптужиниковој за повраћај у пређашње стање, поступиће сходно § 327 б).

44) У § 446 додаје се нови одељак 3, који гласи:

Код пресуде споменуте горе под Бр. 1 прописи о паушалном износу (§§ 314 од. 1 и 314 а) не примењује се.

Члан 2.

Овлашћује се Министар правде, да изда потребне правилнике из § 215 у сагласности са Министром унутрашњих послова, из § 314 а) у сагласности са Министром финансија и из § 315 у сагласности са Министром саобраћаја.

Члан 3.

Ова Уредба ступа на снагу месец дана по обнародовању у „Службеним новинама“.

(Обнародовано у Служб. новинама од 25 марта 1935).

13.

РАСПИС

Мин. финансија, да се закључивање послова несме вршити у страној валути, нити везивати за страну валуту и злато.

Број Су 1472-1/1935.

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда

Министарство правде доставило је овом Претседништву акт број 18623 од 5 марта 1935 год. ове садржине.

Господин Министар финансија, Одељење државног рачуноводства, својим актом од 13 фебруара 1935 године број 23858/II доставио ми је следеће:

„Наредбом Министра финансија број 116582/II од 16 октобра 1931 год. („Службене новине“ Број 251 од 27 октобра 1931 год.) забрањено је фактурирање робе у унутрашњем промету у страној валути и наглашено, да ће се свако одступање од те наредбе казнити по закону о казним санкцијама од 8 октобра 1931 год. Затим је члан 1, став последњи Правилника о регулисању промета девизама и валутама (измене од 9 јуна 1934 год. „Службене новине“ Број 138-XXXVI од 19 јуна 1934 г.) прописано, да се закључивање послова несме вршити у страној валути нити везивати за страну валуту и злато, већ се мора вршити у динарима без икаквих клаузула.

Међутим поједина лица користећи се тешкоћама, насталим у земљи после рестрикције кредита код новчанах завода, почеле су пласирати своју готовину путем давања позајмица не само под високу камату, већ су противно напред означеним прописима везала своје дужнике уговорима о враћању позајмљених сума на бази течаја динара према швајцарском франку на циришкој берзи или су те уговоре склапала на страну валуту, у већини

случајева на швајцарске франке, и ако су стварно позајмице давала у динарима, прерачунатим по течају динара на циришкој берзи на дан давања позајмица.

На овакав начин многи су дужници дошли у безизлазан положај у погледу извршења својих обавеза, те су тако покренуте код судова тужбе којима се је тражило да се ти дужници судским путем приморају на извршење својих обавеза.

С обзиром на овако стање они дужници, на чију су штету пале судске одлуке по оваквим споровима, обрадили су се подручном ми Министарству тражећи, да се законским путем изда аутентично тумачење напред означених пуописа, како би и судови приликом расправљања оваквих спорова узимали у обзир те прописе.

Имајући у виду да је у нашој земљи законско платежно средство динар и да се унутрашња вредност динара т. ј. његова куповна моћ у земљи није смањила; да се закључивањем уговора противно напред означеним прописима једна од уговорних страна неправедно богата на штету друге стране-дужника, силом околности приморана на прихватање тешких услова, и да се толерирањем оваквог стања ствара неповерење у земљи у националну валуту, — част ми је умолити Вас Господине Министре, да изволите путем расписа скренути пажњу среским, првостепеним и окружним судовима да приликом расправе означених спорова узимају у обзир напред поменуте прописе, имају у виду да су ти прописи донети на основу члана 9 Уговора између државе и Народне банке на извршење Закона о новцу и да је тај уговор озакоњен (Законом од 17 јуна 1931 године), и да се не ограничују само оценом формалне стране поднетих им спорних уговора већ да цене и стварно стање т. т. да ли је дужник примио зајам у страној валути или у динарима, и да одбијају тужиоце од захтева да им се плати главница у страној валути, односну по течају динара према страној валути на иностраној берзи или по обрачуну са „примом“

пошто је „прим“ уведен само за обрачуна са иностранством“.

Горњи распис достављам г. г. члановима овог Апелационог суда ради знања, а г. г. Претседника Окружних судова ради достављања подручним им судовима с тим навеђењем да им о учињеноме поднесу извештај у року од 8 дана.

Потребне отправке расписа за подручне судове шаљем у прилогу.

Нови Сад, 9 марта 1935 године.

Др. Н. Игњатовић, с. р.
Претседник Апелационог суда
у Новом Саду.

14

Мин. правде о дисциплинским новчаним казнама по Закону о судијама.

Министарство правде доставило је Претседништву Апелационог суда у Новом Саду акт број 115033 од 30 новембра 1934 године следеће садржине:

У повратку акта Законодавном одељењу је част по предњем питању доставити следеће мишљење:

„По дисциплинским прописима Закона о судијама није предвиђено куда иду дисциплинске новчане казне изречене по овоме закону. Но како § 198 Ч. 3. прописује, да ће се, у колико дисциплински прописи специјалних закона не би достајали, поступити по дисциплинским прописима овога закона, а § 134 Закона о чиновницима прописује да дисциплинске новчане казне иду у приход чиновничког пензионог фонда, то је Законодавно одељење мишљења, да се пропис § 134 Ч. 3. односи и на дисциплинске новчане казне по закону о судијама“.

Нови Сад, 13. децембра 1934 године.

15.

РАСПИС

О дозволи да се купони од вредносних хартија положених код суда као јамчевине, одрежу од стране интересаната.

Број Су 662/25/35

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда

У вези са извршном наплатом потраживања присиљени су новчани заводи често суделовати на дражбама и куповати некретнине и као купци положити јамчевину у вредносним папирима.

Услед уложених жалба догађа се често, да до коначне ликвидације једне дражбе прођу и неколико година.

У међувремену доспевају купони ових вредносних папира, којих уновчење застарује редовно у року од годину дана.

Услед неправилног тумачења постојећих прописа ускраћују судови депонентима хартија од вредности, да могу за време трајања депозита одрезати и уновчити купоне са положених хартија од вредности.

Није редак случај, да услед овог поступка купони од вредносних хартија, положених као јамчевина, застаре и тиме се новчани заводи потпуно неоправдано оштећују.

Поводом горе изложенога упозоравам подручне судове, да заинтересованима могу дозволити, да одрежу и уновче купоне са хартија од вредности, које су код суда као јамчевина положене, тим пре, што је вредност положених хартија од вредности довољна за јамчевину, а вредност купона би био један нетражени плус.

Изволиће г.г. претседници Окр. судова о овоме извести све подручне им судове ради знања и управљања, а о учињеноме ми поднети извештај.

Нови Сад, 4 фебруара 1935 год.

Др. Н. Игњатовић
Претседник Апелационог суда
у Новом Саду

16.

УТВРЂЕНЕ

просечне наднице обичног радника за 1935 год.

Број Су 673/14/35

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда

Краљевска Банска Управа Дунавске Бановине (Финансијско Одељење) доставила је овом Претседништву свој акт Бр. VII. 86702/34 од 29 децембра 1934 ове садржине:

„Овој Управи је част извести Наслов, да је решењем Господина Бана Дунавске бановине под V број 21.000 од 27-X-1934 год. висина просечне наднице обичног радника за откуп личног рада на територији Дунавске бановине за 1935 год. установљена са Динара 15 (петнајест“).

О овоме се извештавају чланови овог суда, као и сви подручни судови, ови потоњи с тим, да ми потврде пријем горњег акта.

Нови Сад, 4 фебруара 1935 год.

Др. Н. Игњатовић
Претседник Апелационог суда
у Новом Саду.

17.

РАСПИС

да органи који врше увиђај, у случају удеса на
прузи, одма изађу на лице места

Број Су 584-1/1935.

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда.

Министарство правде доставило је овом Претседништву акт број 3199 од 14 јануара 1935 ове садржине:

Господин Министар саобраћаја својим актом број 22708/34, доставио ми је следеће:

„Чести су случајеви, да судске власти при удесима на прузи, нарочито ако се удеси дешавају у ванкацеларијско време, стижу на место удеса тек после неколико сати по удесу, ради обављања комисијског увиђаја.

Предмети тих удеса сатима морају лежати на месту удеса и не смеју се уклонити са места несреће до долазка судских власти. Због тога се возови, који пролазе преко места удеса, често пред истим предметима морају задржавати, да својим прелазом не би реметили стање и трагове удеса и жртава. Тиме се ремети уредност саобраћаја, пружа публици непријатна слика и штети углед установе.

Да би се то у будуће избегло, част ми је умолити Вас, Господине Министре, да подручним Вам органима, који врше увиђај, изволите наредити, да у случају удеса и у ванкацеларијско време изађу на лицу места одмах по примљеном извештају о насталом удесу“.

Како су по ставу 3 § 89 Кп. власти дужне, да се старају, да се трагови кривичног дела као и предмети, на којима или помоћу којих је учињено кривично дело, а и други докази сачувају и како по § 95 Кп. судови морају по кривичном делу, које им дође до знања а које

се гони по службеној дужности, одмах започети извиђаји извршити за то потребне радње, нарочито пак оне радње које није могуће одложити без опасности за циљ кривичног поступка (§ 94 Кп.) те како по § 2 Кпр. судови у кривичним предметима морају поступати без одлагања и без обзира на прописано време рада, одговарајући дисциплински за свако одуговлачење (§ 4 Кпр.), то о предњем тражењу Господина Министра саобраћаја обавештавам Претседништво тога Апелационог суда с тим да о овоме упозна све своје подручне среске и окружне судове ради знања и даљег управљања“.

Горњи распис достављам г. г. члановима овог Апелационог суда ради знања, а г. г. Претседницима Окружних судова ради достављања подручним им судовима с тим наређењем да ми о учињеноме поднесу извештај у року од 8 дана.

Потребне отправке расписа за подручне судове шаљем у прилогу.

Нови Сад, 31 јануара 1935 год.

Др. Н. Игњатовић, с. р.

Претседник Апелационог суда у Н. Саду.

18.

На основу § 63 Финансијског Закона за 1934/35 год. Министарски савет, на предлог министра социјалне политике и народног здравља прописује

УРЕДБУ

о измени закона о сузбијању полних болести*)

од 28 марта 1934 год.

Члан 1.

§ 9 Закона о сузбијању полних болести укида се.

Члан 2.

Овлашћује се министар социјалне политике и на-

родног здравља да измени и допуни Правилник за извршење Закона о сузбијању полних болести С. бр. 11866 од 15 јуна 1934 године.

Члан 3.

Ова Уредба ступа на снагу даном обнародовања у „Службеним новинама“.

С. бр. 12123
априла 1935 год.
Београд.

Министар социјалне политике
и народног здравља
Марушић с. р.

Претседник Министарског савета
и министар спољних послова
Б. Д. Јевтић с. р.

(следећу потписи осталих министара).

(Обнародовано у „Служб. новинама“ од 27 априла 1935 год бр. 99).

*) Види: XIV књ. 175 страна.

19.

ПРАВИЛНИК

о бесплатној и повлашћеној вожњи на жељезницама
и бродовима у државној експлоатацији.

§ 1.

Државне саобраћајне установе даваће, сем општих повластица у вожњи предвиђених железничким и бродарским тарифама, још и нарочите повластице по овом Правилнику.

§ 2.

- 1) Годишње бесплатне карте I разр. на име добијају:
 - а) Министри,
 - б) Први помоћници министра,
 - в) Банови,
 - г) Врховни поглавар сваке од Државе признате вероисповести, односно њен најстарији претставник у Држави,
 - д) Војводе,
 - ђ) Начелник главног ђенералштаба,
 - е) Каманданти армијских области,
 - ж) Командант морнарице,
 - з) Први ађутант Њ. В. Краља,
 - и) Командант Краљеве гарде.

Сва горе наведена лица имају право на ову карту док су на свом положају, изузев Министра саобраћаја, који задржава ово право доживотно.

- 2) Свако Министарство добија за потребе свог Кабинета по једну годишњу безимену бесплатну карту I разреда.

- 3) Сваки Бан добија за потребе свог Кабинета по једну годишњу безимену бесплатну карту I разреда за своје подручје и за путовање у Београд.

- 4) Годишње безимене бесплатне карте добијају:

- а) Главна контрола: 10 карата за своје органе.

Карте важе само уз објаву издату од Претседника главне контроле, да орган путује службено.

- б) Министарство војске и морнарице: 5 карата за Министарство, 2 карте за Железничку команду, 15 карата за Саобраћајно и обавештајно одељење глав. ђенералштаба.

- в) Министарство унутрашњих послова, а за Одељење за државну заштиту и Одељење јавне безбедности: 4 карте I, 5 карата II и 7 карата III разреда,

- г) Централни пресбиро при претседништву министарског савета: 2 карте.

- 5) Министарство иностраних послова добија за стране

новинаре годишње 100, а Централни пресби́ро при претседништву министарског савета 200 бесплатних карата I разреда за појединачна путовања. Ове карте испуњава само Министарство односно Пресби́ро.

6. Министар саобраћаја може, по предлогу ресорног Министра иностраних послова, страним мисијама одобравати бесплатне и повлашћене карте како за појединачна путовања тако и за извесно време.

7) Поштанска и телеграфска установа уживаће на железницама и бродовима повластице предвиђене у закључним споразумима.*)

8) Органи Комесаријата железничких, пограничних и паробродарских полиција, као и органи оних среских начелстава и полицијских управа дуж железничких пруга и паробродских линија који врше железничко-, односно паробродско-полициску службу, добијају потребни број годишњих бесплатних карата по тражењу Министарства унутрашњих послова.

9) Органи царинских установа уживају бесплатну вожњу према одредбама Железничко-царинског поступка.**)

*) Према сада важећем споразуму, поштанска и телеграфска установа ужива на железницама ове повластице:

а) бесплатан превоз поштанских службеника, када врше амбулантну службу у влаку и када се враћају са те службе. Ови службеници морају имати легитимацију од надлежне поште и морају бити уписани у поштанском путном листу, а кад се враћају са службе, морају да имају још и нарочиту објаву за дотичну вожњу;

б) годишње бесплатне карте за поједине пруге. Ове карте издаваће се за техничко особље које врши надзор, грађење и одржавање телеграфских, телефонских и сигналних линија дуж железничке пруге;

в) бесплатан превоз радничких партија које раде дуж железничке пруге, на начин којим се превозе желез. радничке партије.

**) До ступања на снагу новог Железничког-царинског поступка царинска установа добија за органе пограничних царинарница годишње бесплатне карте које су им потребне за вршење службе у свом рејону.

10) Органи финансиске контроле, када службено путују, уживају бесплатну возњу.

Ови органи путују бесплатно уз железничку легитимацију за државне службенике, уколико имају на њу право. Иначе морају имати легитимацију свога надлештва снабдевену фотографијом и потписом службеника и старешине, печатом надлештва и сувим жигом надлежне Дирекције државних жељезница. Осим тога, ови органи морају увек имати и нарочиту објаву потписану од старешине и оверену печатом надлештва, да путују службено.

11) Жандарми, када путују службено, уживају бесплатну возњу у III разреду путничког влака. Само у најхитнијим случајевима могу се жандарми користити и брзим влаком. Објава (патролни лист) мора у том случају садржати забелешку „Важи за брзи влак“.

Као службена путовања сматраће се следећа путовања:

- а) путовања у својству курира;
- б) спровод бегунаца, окривљених лица, притвореника, осуђеника и протераника (грађанских и војних);
- в) потера и истражна служба;
- г) путовања ради сведочења на позив државних власти;
- д) путовања у циљу осигурања железничке пруге, путева и објеката;
- ђ) путовања у циљу одржавања реда и мира;
- е) прикоманда и повратак из прикоманде;
- ж) спровод влакова и бродова;
- з) спровод државне спреме и стоке.

Повластица важи и за повратак жандарма у полазно место.

Жандарми путују бесплатно уз железничку легитимацију за државне службенике, уколико имају на њу право. Иначе морају имати легитимацију свога надлештва снабдевену фотографијом, потписом жандарма и старешине као и печатом команде.

Осим тога, жандарми морају увек имати и објаву потписану од старешине и оверену печатом команде, да путују службено. Код путовања под б) и в) важи као објава и патролни лист. Жандарми морају путовати у униформи.

Исту повластицу као жандарми уживају државни полициски стражари и агенти у случајевима наведеним под б), г, и ж), а општински стражари у случајевима под б) и г).

Лица која жандарми, државни полициски стражари и агенти као и општински стражари прате у случају наведеном под б) превозе се такође бесплатно. Њихова имена морају бити наведена па полеђини објаве (патролног листа.

12) Бесплатне карте наведене у тачкама 1), 2) и 4) издају се за све железничке пруге и бродске линије у државној експлоатацији. Остале бесплатне и повлашћене карте наведене у тачкама 5)—9) издају се за пруге за које се захтевају.

Карте наведене у тачкама 1)—6) издају се за све влакове и бродове који превозе путнике, а остале карте према захтеву.

За луксузне (експресне) влакове и спаваћа кола карте важе само онда, ако сопственик карте има још и карту Друштва Вагон-ли.

Уколико у овом параграфу код појединих карата није наведен разред, издавање се карте оног разреда који се захтева, а с обзиром на чин лица.

Карте под 1)—6) и 8)—9 издаје Генерална дирекција државних железница, а карте под 7) Дирекције државних железница. Карте под 5)—9), ако важе само за бродске линије, издаје Дирекција речне пловидбе.

§ 3.

Сви активни државни службеници и свештеници признатих вероисповести уживају на железницама и бродо-

вима у државној експлоатацији повластицу у возњи од 50% нормалних возних цена за неограничен број путовања.

Као државни службеници сматрају се лица која су постављена по Закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда или по Закону о устројству војске и морнарице. Као свештеници сматрају се лица која су по одредбама дотичне вероисповести постављена за обављање јавних свештеничких дужности.

Ову повластицу уживају и контрактуални службеници с којима се закључује уговор у смислу горе наведених закона, затим активни намештеници Средишњег уреда за осигурање радника Хонорарни службеници, дневничари и остало помоћно особље не уживају ову повластицу.

Пензионисани државни службеници и свештеници уживају на железницама и бродовима у државној експлоатацији повластицу у возњи од 50% нормалних возних цена 3 пута годишње, и то само док примају уз пензију и додатак на скупоћу.

Чланови породице лица наведених у овом параграфу уживају на железницама и бродовима у државној експлоатацији повластицу у возњи од 50% нормалних возних цена 3 пута годишње.

Као чланови породице сматрају се:

- 1) законита жена,
- 2) законита деца за које службеник прима додатак на скупоћу,
- 3) удовице и деца умрлих службеника, док примају пензију.

Пензионерима и члановима породице рачуна се путовање тамо и натраг као једно путовање. Путовање може се извршити по вољи железницом или бродом или пақ комбиновано.

§ 4.

Чиновницима главних група I и II категорије, вишим

официрима и вишим свештеницима припада I, осталим чиновницима, официрима и свештеницима II, а званичницима и служитељима, наредницима и жандармима III колски разред.

Службеницима и свештеницима у пензији припада разред који им је припадао док су били активни.

Члановима породице активних и пензионисаних службеника и свештеника припада разред на који има право глава породице.

Лица којима припада на железници I или II разред, имају на бродовима право на I разред. Званичницима и наредницима припада на броду II, а служитељима и жандармима најнижи разред.

§ 5.

За уживање повластица предвиђених у § 3 потребна је лична легитимација.

На основу легитимације могу се куповати повлашћене возне карте за све влакове и бродове који превозе путнике. За луксузне (експресне) влакове и спаваћа кола карте наже само онда, ако сопственик карте има још и карту Друштва Вагон-ли.

§ 6.

Личне легитимације за државне службенике, свештенике, пензионере и чланове њихових породица издају се са важношћу за 10 календарских година.

Легитимације издају Дирекције државних железница.

Надлештва затражиће од оне Дирекције државних железница на чијој се територији налазе, легитимације за своје службенике и пензионере, као и за службенике и пензионере подређених им јединица којима ликвидирају припадности, затим за чланове њихових породица, и то са списком лица за које се траже легитимације. Списак мора бити оверен потписом старешине и жигом надлештва. У списку треба тачно означити презиме и име

57.

Народни посланик је лице, које се налази у служби код државне власти, дакле је државни службеник.

(Стол Седморице као касац. суд у Загребу, Кре. 64/935).

Рјешењем Апелационог суда у Загребу од 29 јануара 1935 Кжа 447/12-1934 у дијелу којим изриче да народни посланик није државни службеник по смислу § 14 бр. 3 Кс. повријеђен је закон у § 14 бр. 3 Кз.

Разлози: Државни надодвјетник као врховни државни тужилац побија рјешење Апелационог суда у Загребу од 29 јануара 1935 бр. Кжа 447/12-934 у оном дијелу, у којем узима, да народни посланик није државни службеник по смислу § 14 бр. 3 Кз. и ставља предлог, да се изрече пресудом, да је тим дијелом тог ријешења Апелационог суда повријеђен закон и § 14 бр. 3 Кз.

Тај предлог државног надодвјетника јест оправдан.

У § 14 бр. 3 Кз. каже се као државни службеник сматра се поред лица које је у државној служби и по закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда и лице које је у служби код државне или самоуправне власти или врши по законском овлаштењу какву трајну или привремену јавну службу, а не долази под закон о чиновницима.

Према овом пропису треба да разликујемо: 1) лица код државне власти: 2) лица код самоуправне власти: 3) лица која по нарочитом законском овлашћењу врше какву трајну или привремену службу, а нису чиновници.

Лица код државне власти могу да су а) чиновници по закону о чиновницима, б) друга лица, која су у служби код државне власти.

Да народни посланици нијесу чиновници по чиновничком закону и да нијесу лица код самоуправних власти, то је без сваке сумње, па није потребно да се на то напосе осврће.

Дали се имају народни посланици сматрати лицима која су у служби код државне власти? Да се на то питање узмогне одговорити, потребно је, да се уђе у биће саме државне власти.

Држава као правни субјект има своју вољу и своју власт.

Та власт државна једна је једина, и она, да узмогне функционисати треба да је организована на правним начелима. У модерној држави, а овамо убрајамо и нашу Краљевину, организација државне власти изведена је на начелу подјеле власти и то на основу трију најважнијих функција те власти а то су: законодавна, судска и извршна (или управна). Те три функције државне власти подијељене су на посебне органе, који додијељене им функције државне власти мора да врше искључиво у државном интересу као јавну државну службу, Ниједан орган од ових трију државних функција не смије да се користи дотичном државном функцијом у свом личном интересу као својим приватним правом или својим приватним правом или својим приватним добром, већ све што ради као државни орган има да врши само ии скључиво за државу и у њезину корист.

Према овоме органи државне власти, кад врше државне функције: законодавну, судску или извршну, органи су државни они су државни функционери, они сви су државни службеници без обзира дали су сврстани још и под који други закон (закон о чиновницима), они су лица у служби код државне власти.

И наш Устав од 3. септембра 1931 стоји на гледишту модерне науке о држави, да је државна власт једна и подијелио ју је према државним функцијама на законодавну, судску и управну (чл. 25 до 28). Те државне функције врше зато одређени државни функционери, међу које су убројени дакако и народни посланици као органи државне законодавне власти.

Сви органи, који извршују државне функције постављени су на основу правних прописа и то народни посланици избором, сенатори дионо избором а дионо именовањем, а судски и управни органи именовањем. Сви ти органи полажу кад наступају своју дужност присегу, и имају сваки своју законом ограничену и тачно фиксирану надлежност, преко које не могу да иду.

Дужност је свих тих органа државне власти да своју службу врше непристрано, и својствено без штете по државу и они су за своје чине одговорни за дисциплинске дисциплински, а за кривичне кривично, ако за то наравно предлеже услови. Према тому сви су ти државни органи у главним линијама својих дужности једнаки.

Што се напосе тиче народног посланика он је орган државне власти и врши у парламенту најважнију државну функцију а то је: судјеловање код стварања државне воље, која треба да буде закон за све држављане али и за њега самога. Он ту своју функцију као државни орган врши на основу правног поретка у држави који је правни поредак потекао опет од законодавца. То су Устав од 3 септембра 1931 и закон о избору народних посланика од 10 септембра 1931. Он као државни функционер у вршењу свог звања врши исто тако државну службу као и сваки други државни орган, који није народни посланик, наравно у свом законском дјелокругу и на начин законом прописан, кад он ту своју службу врши, врши је за државну као њезин орган, а не као држава, макар да је он претставник народа.

Узевши дакле све у свему што је напред изложено мора се доћи несумњиво до закључка, да је народни посланик доиста лице које се налази у служби код државне власти, јер је и сам орган те власти. Та констатација не смета, што он као народни посланик има нарочитих и засебних прерогатива као што је то имунитет (чл. 74 Устава) којих органи других државних функција

немају. Али да су сви они лица у служби код државне власти, и да им је то својство њихово заједничко то се порећи не да.

Кад се не би прихватило мишљење, да је и народни посланик лице код државне власти, онда би народни посланици били лишени заштите од кривичних дјела против државне власти (глава тринајеста крив. зак.). Узимамо на пр. да народни посланик има на основу чл. 67 Устава да проведе какову истрагу и да у тому буде спријечен или да буде код вршења те службе озлеђен. Ако се не би узело, да је он у служби код државне власти или у кратко, ако се не би узело, да је он државни службеник, како се у тој глави крив. зак. орган државне власти називље, он би имао мању заштиту, него ли други државни службеник, дапаче мању од обичног радника, који би био чиновнику додијељен као пуко и помоћно лице. Тога кривични закон ипак није хтио. А ипак у прописима те главе кривичног закона не спомињу се ни министри, ни народни посланици ни сенатори, већ стоји опћенити израз: државни службеник, а ипак уза све то треба да и ти државни органи уживају исту означену законску заштиту. Да је тому тако види се најбоље из прописа § 302 Кз. где су мањи деликти почињени против чланова народног претставништва кажњиви, па не може да буде да тежи деликти не буду кажњиви. Не може се рећи, да је заштита народног посланика као члана парламента за дјела из главе 13 Кз. узакоњена у § 94 Кз. јер овђе је дата заштита властима државним, као таквим тј. као колективним тијелима а не појединим органима њиховим.

Према наведеном не може бити ни од какове важности чињеница, што у § 13 бр. Кз. нијесу нарочито споменути народни посланици. То није било нужно не због тога, што је тај закон донесен у години 1929 прије Устава од 3 септембра 1931, већ због тога, што то није било потребно. Ознака „државни службеник“ већ по ту-

мачењу § 14 бр. 3 Кз. садржи у себи све органе државне власти, а који су то органи то одлучује према оном времену, кад се тај пропис примјењује. Тај пропис није донесен само за годину 1929 већ за вријеме, док год буде тај кривични закон на снази и није било нужно, да га се након Устава године 1931 мијења или попуњује. Под тај пропис подвест ће се вазда они, који у доба његове примјене буду државни службеници било то они данашњи или нови будући који буду новим законима уведени у живот.

Према свему што је овђе речено није потребно да се расправља о лицима која по нарочитом законском овлашћењу врше какову трајну или привремену јавну службу, а нису чиновници, јер народни посланици овамо ни не спадају, будући да су подвргнути у лица оне прве категорије.

Због тога свега оправдан је захтјев државног надовјетника за ааштиту закона па је на основу § 357 Кп. изречена одлука у смислу диспозитива ове пресуде.

Стол седморице као суд Касациони.

У Загребу, дне 2 фебруара 1935.

58.

Правобранилац Државне Хипотекарне Банке овлашћен је да Држ. Хипотекарну Банку заступа како у ванпарничним, тако и у парничним пословима, а није потребно да буде убележен у именик адвоката код Адвокатске Коморе.

(Кс. у Н. Саду, Г. 109/1930).

Касациони суд ревизионој молбу тужитељице делимично места даје, пресуду Апелационог суда делимично преиначује тако да изриче, да је тужитељица Државна хипотекарна банка, главна филијала у Новом Саду, по банчином правобраниоцу била правилно заступана.

Првостепене трошкове установљене у корист туженоме именованогa старатеља Дра М. С. снижава на своту

од 2000 динара, а првостепене трошкове досуђене тужитељици, на своту од 5000 дин. (пет хиљада динара). У осталом ревизиону молбу тужитељице одбија.

Осуђује туженоги да тужитељици, у року од 15 дана под претњом оврхе плати 1500 (хиљаду и пет стотина) динара ревизионих трошкова, а у име таксе Државном Ерару 2700 динара (две хиљаде и седам стотина динара).

Разлози: Против пресуде Апелационога суда поднела је ревизиону молбу тужитељица, Државна хипотекарна банка, жалећи се да је Апелациони суд погрешно изрекао да тужитељица преко свога правобраниоца није била правоваљано заступана; да ју је са повредом прописа грађанског парбеног поступка обавезао да именованом старатељу туженога предујми парбене трошкове и да су ови превисоко одмерени.

Прва жалба тужитељице је основана, јер према Закону о уређењу Управе фондова (§ 79) постоји код Државне хипотекарне банке правобранилачко одељење, коме на челу стоји шеф са законом предвиђеним стручним квалификацијама, који је према томе овлаштен да Државну хипотекарну банку заступа у свима, како ванпарничним, тако и парбеним пословима. Како је неспорно то, да је Б. А, који се код првостепенога суда појавио у заступству тужитељице, а код Апелационог суда у заступству тужитељице поднео примедбе на позив, одиста правобранилац новосадске филијале Државне хипотекарне банке, и да је на то место прописно постављен, то није за вршење његових правобранилачких радњи ни код редовних судова предуслов то да буде убележен у именик адвоката, код адвокатске коморе, јер је тај предуслов потребан само за вршење приватне адвокатске праксе. Тај је предуслов банчином правобраниоцу за право заступање хипотекарне банке пред редовним судовима у толико мање непотребан, што он није потребан ни шефовима правобранилачких одељења код других држав-

них установа: Дирекције државних жељезница и Државнога правозаступништва, који државна надлештва и установе такођер заступају пред редовним судовима иако у именик адвоката код адвокатске коморе нису убележени, те нема никаквога разлога то право одрицати шефу правобранилачкога одељења код Државне хипотекарно банке, као такођер државне установе.

Исто је тако ваљало дати ревизионој молби места у погледу висине првостепених трошкова установљених у корист туженоме именованог старатеља, јер су они одиста превисоко одмерени, услед чега је ваљало снизити, те је према томе, ваљало снизити и првостепене трошкове досуђене тужитељици са свотом од 900 дин., са колико су снижени трошкови старатеља. Жалбу пак тужитељице коју је Апелациони суд обвезао да трошкове старатељу предујми, ваљало је одбити, јер је трошкове тужитељица у смислу § 434 гр. п. п. имала одиста предујмити.

Расположење у погледу ревизионих трошкова о-снима се на прописима §§ 543 и 508 гр. п. п., а оно у погледу таксе на пропису закона о таксама и његовога правилника.

Нови Сад, 17 марта 1931 године.

*

Види: IX. 130.

59.

Приликом израчунавања основице тарифе за одмеравање награде управитељу принудног поравнања ван стечаја, морају се узети у обзир и дуговања разлучним повериоцима.

Апелациони суд у Н. Саду, Пл 111/1935).

Рекурс се делимично уважава, побијани закључак суда првог степена у побијаном се делу делимично мења, те тако досуђена сума награде управитељу поравнања од

динара 35.000 снижава на суму од 22.800 (двадесет и две хиљаде и осамстотина) динара.

У непобијеном делу закључак остаје нетакнут.

Разлози: За израчунавање награде управитељу принудног поравнања ван стечаја, у смислу § 15 уредбе о наградама, узима се као основица: свеукупна сума новца постигнута судски одобреним поравнањем за измирење свих веровника, као и квота која је постигнута за њихово измирење.

Приликом овог израчунавања, Апелациони суд сматра да се морају узети у обзир и дуговања разлучним повеоцима, и то са ових разлога:

Управа разлучних поверилаца, истина, не дира принудно поравнање у толико, што они могу да се из хипотеке намире за целу хипотекарну тражбину. Но ипак и то право тангира принудно поравнање у колико је то прописано у §§ 12, 13 и 14 закона о принудном поравнању ван стечаја.

Због тога, па и зато, јер управитељ у смислу пом. закона позван и дужан да се тачно обавести о имовинском стању и пословању дужниковом, као и да се тачно обавести о имовинском стању и пословању дужниковом, као и да се информише о свима приликама важним за одлуку веровника у понуђеном поравнању, те је према томе обавезан да процењује све поступке дужника око задужења, мора прегледати сва дужникова и хипотекарна и обична задужења, те евентуално извидети да ли хипотекарни дугови доиста стоје или не. Јер, ако нађе да не постоје, онда се тиме способност дужника за плаћање мења у корист личних веровника.

Кад према томе, испитивање тражбина и разлучних поверилаца спада у дужност управитеља, онда се приликом израчунавања његове награде морају узети у обзир и та дуговања.

Но то следи и из самог текста § 15 пом. Уредбе. Ту се каже да се има узети у обзир сума новца постиг-

нута судским одобреним поравнањем за измирење свих верорника. Да није дошло до одобреног поравнања, дужник би имао платити и личне и разлучне повериоце са 100%. Услед одобреног поравнања платиће личним кредиторима према квоти, а разлучнима онолико, колико се из реализиране хипотеке получи. У случају ако се не получи толико, да се разлучни поверилац намири са 100% остатак платиће се и њему према квоти у поравнању.

Дакле, поравнање утиче и на намирење хипотекарних веровника. Па кад се у Уредби каже: „за намирење свих веровника“, онда то значи, и за намирење хипотекарних веровника. Иначе би законодавац казао једноставно: „за намирење личних веровника“.

Што се пак тиче питања, да ли разлучне тражбине треба узети у обзир за одмерење награде у целини или само у постигнутој квоти, као и код личних тражбина, Апелациони суд сматра, да се и код разлучних, мора узети у обзир квота, јер према изложеноме, у напред се не зна, за који ће део разлучни веровник после реализирања хипотеке постати лични кредитор. Осим тога код личник тражбина имаде управитељ много више посла него код разлучних, те не би било оправдано да за мањи рад добије већу награду.

Према исказу стручњака под бр. 290 целокупна свота дуговања како разлучних тако и обичних поверилаца износи 2,785.385 динара.

Постигнута квота поравнања је 40% према решењу под бр. 304.

Према томе 40% од свеукупног дуговања износи суму од 1,114.154.33 динара, која свота служи за одмерење награде по табели.

Према табели, с обзиром на суму и квоту припада управитељу 1—2%. Апелациони суд је нашао да би требало урачунати максимални проценат 2%, повишавајући га са још 1% по § 16 Уредбе, јер овај суд сматра да је управитељ изванредан рад и успех у овом поравнању

показао, с обзиром да се овде ради о акционар, предузећу, с обзиром да је управитељ имао послове на терену око прегледа, надзора пописа и инвентарисања млинова, и најзад и с обзиром на преглед и преиспитивање 250 пријава поверилачких.

По табели у размери 3% на суму од 500.000 припада 15.000 динара на сваких даљних 50.000 дин. преко 500.000 до 1,114.154,33 још по 600 дин. што чини 7.800 дин. Целокупна дакле награда износи 22.800 дин. до које је суме Апелациони суд досуђену награду управитељу снижио, давши рекурсу делимично места.

У Новом Саду, 11. марта 1935 године.

60.

I. По сталној судској пракси, нужни део се може досудити и у природи, у колико се противна странка томе не противи. – II. Не може се одбити тужба ради издавања нужног дела из тога разлога, што је тужилац тражио издавање нужног дела у природи, него се у таквом случају има установити висина нужног дела у новцу.

(Кс. у Н. Саду Г. 1508/929).

Касациони Суд услед ревизионе молбе тужитељеве разрешава пресуду Апелационог Суда и упућује суд на даљи поступак и доношење нове одлуке у којој ће бити решено и питање ко има да сноси трошкове ове парнице, који се у ревизионом поступку установљавају за тужитеља у своти од 1700 динара, а за тужене у своти од 1090 динара.

Разлози: Тужитељ се жали противу пресуде Апелационог Суда јер је суд изрекао, да се нужни део може тражити само у готовом новцу, те је одбио тужбу због тога што је нужни део тражио алтернативно у нарави или у готовом новцу, према вредности тражене некретнине.

Ова је жалба основана, јер је тужитељ тачно навео, на основу чега тражи нужни део, те је у првом реду тражио свој нужни део у природи, одређујући тачно што тражи у име истога, додајући да тражи протувредност тих у природи тражених некретнина, у колико му се исти не би могао у природи досудити, као што се то види из прип. списка под 8 и пред Апелационом судом.

Како се по сталној судској пракси нужни део може и у природи досудити, у колико се противна странка томе не противи, то је тужитељ имао права ставити и тај петит. Но и без обзира на то, ако се тужитељу и не би могао досудити нужни део у природи, не може се тужба одбити, јер суд није утврдио, да тужитељу у име нужнога дела не припада ништа, а што се тиче висине тражбине тужитељеве суд је био у могућности, да установи вредност овога, када је тужитељ јасно навео податке, на основу којих се може утврдити нужни део.

Што се тиче висине вредности некретнина тужитељ је прикључио општинску процену о вредности истих у доба смрти пок. К. Б. Како се пак за израчунавање нужнога дела има узети она вредност некретнина, које су исте имале у доба даровања, то се има ова вредност установити.

Надаље се имају набавити и списи о стављању под старатељство пок. К. Б., те суд има и преко онога приговора да решава, да ли је тужитељ постао недостојан за наследство.

Мора се и то приметити, да је иза пок. К. Б. остало готовог новца, које изгледа, да би тужитељ имао као један од наследника да добије, те при израчунавању нужнога дела има се и овај део наслеђенога новца у обзир узети.

У Новом Саду, 8 фебруара 1932 године.

*

О нужном делу још види: II. 1, - III. 41, - IV. 76, - V. 9, 38, - VIII. 47, 99, - X. 9, - XI. 54, - XII. 10, 31, 112, XIII. 6, 95, 105, - XIV. 139,

61.

I. Због пропуста подизања протеста ради неплаћања, престаје менично-правна обавеза онога, који је бивао меницу потписао као издавалац, а не као, прихватник. — II. Менично јемство се мора видети из саме менице.

(Кс. у Н. Саду, Г. 880/931).

Ревизиону молбу тужиоца одбија и пресуђује га да плати туженом на руке његовог правозаступника у име трошци ревизионог поступка износ од 610 (шест стотина и десет) динара за 15 дана под претњом извршења.

Разлози: Тужилац напада пресуду призивног суда због повреде формално правног прописа, јер да је тај суд погрешно и противно садржини списка установио, да је новацијом престала обвеза туженог из менице и да је тужени постао дужник по грађанском праву на основу писменог споразума од 5 децембра 1929; такав закључак суда да је погрешан, јер да меница није угашена тим споразумом, пошто тај споразум није у протусловју са меничноправним односом странака, већ садржи обрачун међу странкама, према коме је тужени постао акцептант за покриће тужитељевог потраживања.

Ова је жалба неоснована.

Како је наиме по нижим судовима правилно установљено на основу provedених доказа, да тужени Д. Ј. утужену меницу није потписао као прихватник, дакле обавезу из менице није примио као главци дужник, већ само као јемац (жирант), па је меница у погледу њега услед пропуста подизања протеста ради неплаћања изгубила важност, односно менично правна обвеза из те менице утрнула, а како то својство туженог као јемца није промењено ни писменим споразумом од 5 децембра 1929 већ за то, што из те исправе произлази, да је тужени само потврдио и признао исту ону обавезу своју из менице, али није нигде признао, да се та његова менична

обавеза има сматрати као обвеза прихватника, односно да он накнадно првобитну своју обвезу мења и подиже на обвезу прихватника, то је већ из тих разлога жалба тужиочева неоснована без обзира на то, да ли је у опште могуће првобитну меничну обвезу мењати на овакав начин где је и свота и рок плаћања промењен а према тврдњи тужитеља промењена и првобитна обвеза туженога.

Нема ни материјално-правне повреде, коју би овај суд морао по службеној дужности уважити, наиме уговорено јемство туженог не може се сматрати као директно јемство самог прихватника т. ј. туженог I реда, који није ни уложио приговор против меничног платежног налога, јер то ни сам тужилац током парнице није тврдио, а осим тога ни за то јер би такво јемство морало бити на самој меници као такво означено за разлику од обичног редовног јемства меничног, какво је по странкама замишљено и уговорено.

Из наведених разлога било је оправдано ревизиону молбу тужиочеву као неосновану одбити и тужиоца у смислу § 543 гр. н. п. у вези са § 508 и 425 гр. п. п. осудити на снашање и ревизионог трошка.

Нови Сад, 11 септембра 1934 године.

*

О бианко меници види још: VII 89; VIII 22, 157; XI 88; XII 44; XIII 53; XIV 16, 28, 44, 65, 69.

62.

Ако се из садржине призива јасно види, да призивач тражи преиначење пресуде I. ст. суда и удовољење петиција његове мозбе, па је за то наведен и призивни разлог, онда је удовољено пропису тач. 3 §-а 565 Грп. Кс. у Н. Саду, Н. Вп. 345/934).

63.

Ако је Апелациони суд поступао као ревизиони суд

по старом Грпп. онда за решавање спора због ништавности по новом Грпп., надлежан је Апелациони суд.

(Кс. у Н. Саду, Н. Вп. 293/934).

64

Према тач. 1., чл. Уводног закона за Законик о суд. поступку у грађ парницама, Државне железнице може да заступа пред редовним судовима не само Државно правобраништво, него и правно односно опште одељење Железничких дирекција.

(Кс. у Н. Саду, Н. Г. 251/934).

65.

Вишеструка изјава мужа, да му жена не треба, не може се сматрати да је учињена у шали, па се с тога позив мужевљев за успоставу брачне заједнице, упућен преко суда, не може сматрати озбиљним.

(Кс. у Н. Саду, Г. 298/931).

66.

Да тужени није исплатио цело потраживање, јер да није платио парнични трошак, трошак протеста и један део камата, те да зато не може тражити укидање извршења, довољни су призивни разлози (§ 561 Грпп).

(Кс. у Н. Саду, Н. Вп. 187/934).

67.

По ранијем Грпп. парнички трошак се има исплатити на руке оног правозаступника тужитељевог, који је странку заступао у часу доношења одлуке. Одношај појединих правозаступника међу собом, не спада на овај поступак, него евентуално сваки може тражити установање трошкова према својој странци на основу § 18 LIV. 1912.

(Кс. у Н. Саду, Г. 755/930).

68.

1. Ништавна је пресуда, ако ју је донео суд, који није могао ни изричитим споразумом странака постати надлежан за спорну ствар. Овако отступање од надлежности има се узети у обзир по службеној дужности у сваком стадију парнице. — II. Пропис, изречен у § 20 Уводног закона за Грп. о пословима на отплату допуњује тач. 3 § 101 Грп.

(Кс. у Н. Саду, Н. Вп. 165/1934).

Рекурс се одбија.

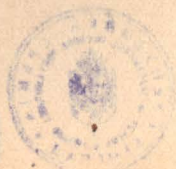
Разлози: Према 20 чл. уводног закона надлежност Суда не може се оснивати на прописима § а 85 и на 1 и 2 т. 101 §-а зак. о суд. пост. у погледу тражбине из послова на отплату према купцу који има своје пребивалиште у нашој држави.

Несумњиво је да је горњим законским чланком регулисана месна надлежност судова у погледу тражбине из послова на отплату.

Стварну надлежност регулише треће зачело 101 §-а зак. о суд. пост. По том наређењу не могу се износити спорови пред зборне судове, који спадају пред среске судове, нити спорови који спадају у искључиву надлежност зборних судова пред среске судове.

Према наређењу садржаном у горњем зачелу неважни су споразуми странака који се косе са горњим законским расположењем. А према 3 т. 571 §-а зак. о суд. пост. ништавна је пресуда ако је пресуду донео Суд који није могао ни изричитим споразумом странака постати надлежан за ту правну ствар. Према томе овако отступање од надлежности Суд мора узети у обзир по службеној дужности у сваком стадиуму парнице.

А ако по чл. 20 уводног закона ни у погледу тражбина из послова на отплату ненадлежан Суд ни изричитим споразумом странака не може постати надлежан, то је и у овом случају пресуда, донета противно овом рас-

положењу ништавна по 3 т. 571 §-а Зак. о суд. пост. И исто се тако мора узети по званичној дужности у обзир као и у случају када је пресуда донета у противности са 3 зачелом 101 §-а јер се месна надлежност судова у овом случају исто тако не може регулисати споразумом странака.

Према томе Призивни Суд је правилно поступио када је нападнуту пресуду поништио по званичној дужности.

У Новом Саду, 5 маја 1924.

69.

За квалификацију крив. дела озледе тела, потребно је, да се утврди и то, да ли је озледа била тешке или лаке природе.

(Кс. у Н. Саду, Кре 136/1933).

Касациони суд поводом ревизије државног тужиоца а позивом на § 324 од 2 и § 346 т. 3 с. кр. п. поништава пресуду окружног суда и упућује ствар истом суду, да одржи нови главни претрес и донесе нову одлуку.

Решење у погледу уложених правних лекова отклања.

Разлози: Окружни суд прогласио је оптуженога кривим због дела из § 180 од 1 кр. з. јер да је повреда, коју је оштећеноме нанео, тешке природе. У образложењу своје пресуде окружни суд позива се на стручно мишљење Др. Б. Т., гласом којег је исти лечио оштећеног 5—6 дана и изгледало је, да ће рана оздравити, но не утврђује као чињеницу, да ли је озледа тешке природе, или лаке природе, јер од ове чињенице зависи квалификација дела. Из стручног мишљења, како га је Др. Т. дао на главном претресу, не може се извести то, какве је природе озледа, ову околност је пак безусловно потребно установити зато, да се види не постоји ли можда квалификација из § 181 кр. з. Па како дакле ни у пресуди, ни у разлозима исте није утврђена горња чињеница, на којој би се по правилној примени закона морала оснивати пресуда, морао

Шк. др. ср/335

Број Су. 1442/25/35/2.

Господину

Претседнику Окружног суда
Старешини Среског суда

Запажено је да неки нижи судови, подносећи овоме суду на решавање правне лекове, не означају у спроводном поднеску који се правни лек подастире на решавање и која је одлука правним леком нападнута, или пак погрешно означају бројеве и подбројеве. Дешава се често, да списе подастиру несређене и непотпуне, а нарочито без доставница и за решавање односног правног лека потребних списа и прилога. Услед тога се отежава рад вишем суду и успорава нормалан ток поступка односно ствари враћањем списа, што је свакако на штету које од странака и крњи углед суду.

Упућујем ниже судове овим расписом да приликом подастирања правних лекова шаљу списе потпуне и сређене, са свима поднесцима и њиховим прилозима, те односним одлукама и њима припадајућим доставницима, дакле све што је потребно за решавање односног правног лека, са тачно означеним бројевима и подбројевима и назнаком правног лека који се подастире на решавање, као и одлуке која је тим правним леком нападнута, и у опште, да се у свему строго придржавају односних прописа пословних правила.

Предњи распис достављам ради знања и достављања подручним Вам судовима; с тим наређењем да ми о учињеноме поднесете извештај у року о 8 дана.

Нови Сад, 9 априла 1935 године.

Др. Н. Игњатовић, с. р.
Претседник Апелационог суда
у Новом Саду.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ!

Отварајући претплату за XV. годину, умољавамо све наше п. претплатнике, да нам на име претплате за 1935 годину изволе послати Дин. 120 јер је претплата на целу годину платива у почетку године, пошто је наш лист упућен једино за претплату.

Уједно и овим путем позивамо оне наше пошт. претплатнике, који још ни до данас нису исплатили претплату за раније године, да изволе то одмах учинити.

Објављујемо и то, да се код Уредништва још могу добити „Збирке“ из 1925—31 године, свако годиште по 100 динара. Судије и судијски приправници могу добити „Збирке“ из 1925—1931 г. у пола цене, док их још има на стоваришту.

Најпосле умољавамо наше п. претплатнике, да „Збирку“ препоруче својим пријатељима и познаницима.

Нови Сад, 15 јуна 1935 год.

Уредништво „ЗБИРАКА“

НОВИ САД

Телефон 24-98.